

Večja po štiti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošlji, na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča na tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlivrsti (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeran popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Glas z Goriškega.

Iz Gorice, 14. dec.

„Slovenska ljudska stranka“ — je dejstvo. To je važen in znamenit dogodek v slovenski narodni organizaciji. Glas, da se je na velikem in impozantnem shodu zaupnikov katoliško-narodne stranke osnovala vse slovensko ljudstvo obsegajoča stranka, je povzročil povesod zadovoljnost in veselje ter upanje na boljše prihodnost slovenskega naroda. Le liberalce je ta novica zadela kakor strela z neba, da so izpočetka kar omeleli. Da je res tako, kaže njihovo sedanje pisarjenje. Tukajšnja „Soča“ je vsa iz sebe. Reva žlobudra kakor stara pijana baba. V svoji 98. številki je prinesla eno celo kolono navadnih liberalnih prismojenih psevk proti „Slovenski ljudski stranki“. V tem članku je vse skrupucano skupaj, kar zna kak omejen liberalce: Farovška stranka, sleparstvo, hinavščina, Šusteršič, Missija, nemški burš itd. Vse to dokazuje, kako neizrekljivo peče liberalce „Slovenska ljudska stranka“. Bati se je, da ti reveži znorijo. Po njihovi pisavi soditi niso daleč od tega.

„Soča“ pravi med drugim, da je Šusteršič bil nemški burš in da je še vedno star nemškutar, ker — pozor! — ker se baje sin njegovega brata piše Heinrich Schusterschitz! Komur to ne gre v glavo, ne more biti liberalce. Nam ta Heinrich res ni znan in nas tudi ne briga, a tako nekako je dokazoval neki liberalce, da on ni liberalce, ker je njegova žena tercijska. (Ta „Sočin“ Heinrich Schusterschitz“ je res izborna iznajdba. Heinricha Schusterschitza niti ni. In ko bi bil, kdo more biti odgovoren za sorodstvo? Tako logika bi utegnila postati nevarna liberalcem. Ured. „Slovenca“.) Sicer pa liberalci niso le zlobni in neumni, ampak tudi prave izdajice, ne samo na Kranjskem, ampak tudi pri nas. — „Soča“ pravi, da je bilo smešno, kako se je Šusteršič boril za slovenski zapisnik v kranjskem deželnem zboru. Liberalcem se zdi smešno, če se kdo bori za slovenske pravice in če jih doseže, to je za liberalce smešno — ker se plačane izdajice. Da, liberalci se držijo trdne svojega izdajalskega programa: „Rajši naj vse hudič vzame, če ne velja naša.“

Pač skrajni čas je, da se tudi goriške liberalce vrže ob tla, kakor ste jih vrgli na Kranjskem. Sredstvo imamo tu: Slovenska ljudska stranka. „Soča“ piše: „Sedaj imamo „katoliško-narodne“ le še na Goriškem. Ti melčijo o „ljudski“ stranki, in kar nič se ne ve, kdaj skočijo iz starih katoliško-narodnih kožuhov v „slovenske ljudske“. Da, „Slovenska ljudska stranka“ je tu, in potrebna je, da se razširi čez vse pokrajine, koder prebiva slovensko ljudstvo. V tej stranki morajo biti organizirani vsi Slovenci. Zato bi bilo želeli, da bi se kmalu osnovala tudi pri nas kak pododbor „Slovenske ljudske stranke“, oziroma, da bi bili tudi goriški Slovenci zastopani v načelstvu „Slovenske ljudske stranke“.

Na naslov „Sočin“ liberalcev še to. Dedič ima „Soča“ polne predale o „kanzelparagrafi“, o „klerikalcih“, o jezuitih in

o „sv. Ligeriju“, pa molči kakor grob na oni članek „Hotel Union-hotel Südbahn“, ki je bil v „Gorici“. To je ena velikanska riba, ki ne smrdi le pri glavi, ampak kar cela. To Gabršček dobro ve, zato je tih, kakor polž v svoji hiši. A „Sočina“ liberalci naj vedo, da vsa javnost pričakuje, kakšen bo tisti odgovor, ki ga je „Soča“ sicer obljubila, a — „pozabila“. Liberalci naj bodo hvaležni, da so „klerikalci“ tako dobri in usmiljeni do njih. Vendar bi bilo dobro, da bi kak Diogenes z veliko svetilko posvetil v njihove takezovane „narodne piruhe“, ki se pa sami smrdeči klopotci.

Državni zbor.

Dunaj, 14. dec.

Draginjske doklade.

Ko bi posamezni poslanci tako marljivo delovali v odsekih in v zbornici, kakor so včeraj in danes zagovarjali draginjske doklade za državne uradnike in uslužbence, ne mogel bi se finančni minister izgovarjati, da nima potrebnega pokritja. V socialnem kulturnem in gospodarskem oziru bi bila Avstrija na višjem stališču. Zadovoljni bi bili posamezni produktivni stanovalci, bogatejši bi bili državni viri in država bi mogla spodobno plačati svoje uradnike in uslužbence. Nihče ne taji, da vsled splošne draginje v istini stradajo mnogi nižji uradniki in uslužbenci. Istina pa je tudi, da je finančna uprava večkrat v zadregi, kje naj brez novih davkov, brez novih virov dobi potrebno pokritje za vedno rastoče potrebe.

Znane fraze, da vse požro puške in topovi, so že neslane. Res je, da se vojaški upravi ne smili denar, da razne malenkostne novotarije požro mnogo milijonov.

Res pa je tudi, da država ne more biti brez obrambe proti vnanjim in domačim sovražnikom. Ali je treba, da naša država čuva bolnika ob Besporu in mir na Kitajskem to je drugo vprašanje.

Dokler pa hoče biti velemoč, mora vzdrževati armado in mornarico. Istina pa je tudi, da se država ne more zanašati le na bajonete in kanone.

Vzglede so nam žalostne razmere v Rusiji. Država mora skrbeti enakomerno za vse dežele, vse stanove, vse narode, osebite pa za produktivne stanove, ki pridelujejo živež in izdelujejo blago. Delo človeških rok ustvarja kapital in blagostanje. Srečni in zadovoljni narodi so najboljša obramba vsake države.

Ako s tega objektivnega stališča preojamo včerajšnji govor finančnega ministra, moramo mu povsem pritrditi. Oglasili so se nižji uradniki in uslužbenci za draginjske doklade. Ta zahteva je povsem opravičena. Posamezni poslanci pa, ki zastopajo večja mesta, torej uradništvo, pa kar čez noč vržejo v zbornico kopico nujnih predlogov brez vsake računske podlage, brez vsakega treznega računa, naj država dovoli draginjske doklade vsem brez razlike. Ta pevišek bi znašal v hipu 52 milijonov kron, in prebitek rednega proračuna znaša okroglih 600 000 kron. Torej kje naj država takoj dobi 52 milijonov? Zato naglašamo, da mnogi poslanci govoré samo skozi okno do bodočih svojih volivcev, tiho pa si mislijo: Vlada pa naj skrbi, kje dobi pokritje. Naravnost izpovedamo, da to ni lojalno. S tujimi rokami more vsakdo gade loviti ali keprive trgati.

Vlada naj v prvi vrsti skrbi, da v svoji službi ne bude izrabljala neplačanih tlačanov. Nižjim uradnikom in uslužbencem naj da primerne plače, poleg tega pa naj izboljša upravo spleh. Vedno je boljše za državo in prebivalstvo manj, a dobro plačanih uradnikov, nego velika armada izstradancev, ki ne morejo ne živeti ne umreti in v svoji nezadovoljnosti maože le trume mejnarodnega duševnega proletarijata.

Zbornica je z dvetretjinsko večino pri-trdila nujnosti predlogov. Ker mora parlament še pred božičnimi prazniki devoliti začasni proračun, zakon glede trgovske mornarice, podaljšati začasno trgovinsko pogodbo z Italijo, zakon glede avskultantov itd., je izključeno, da bi bila zadnja seja že v soboto.

Nemiri in upor v Rusiji.

Nove samostojne republike so ustanovili kmetje za Livsko in Kursko na nekem shodu. Sklep svoj se pričeli izvrševati z veliko naglice. Na južnem Livskem so pregnali upravne uradnike in jih nadomestili z izvoljenimi činovniki. Najemninske pogodbe so razveljavili, pretrgali vse zveze z rusko vlado in razdelili posestva. Ubijejo vsakega, ki ne prizna nove vlade.

V bližini Eydtuhnen so bili krvavi boji med delavci in vojak. Ubili so tri delavce in enega ranili. Ubite so pokopali v rdečih krstah.

Moskovski listi poročajo o upornem gibanju med saperskim rezervnim bataljonom, med topničarji v Kurskem in med sibirskimi rezervnimi četami.

V Irkutsku noče izvrševati moštvo varnostne službe.

Moskovska „Žizn“ poroča, da vlada uporni duh med kijevsko pesadko. Vojski se bratijo z dijaki in delavci in prosijo ljudstvo odpuščanja, ker so streljali med nemiri na ljudstvo. Dva polka sta se udeležila z godbo na čelu izpreveda po cestah. Višji prokurator prvega senatovega oddelka Dobrevolski je povzročil, da je bil odpuščen višji tajnik oddelka grof Tolstoj, ker je bil član zveze drž. uradnikov.

Dvor pride 19. t. m. v Moskvo, kjer se izvrši velevažen korak za državo.

„Times“ poročajo iz Peterburga, da so zaprli znanega reakcionarja grefa Ignatijeva. Dasi poročilo še ni potrjeno, govorijo o tem povsem Peterburgu in mu splošno verjamejo. Car je dal zapreti Ignatijeva na Wittejev predlog. Reakcionarja stranka se je zarotila, da odstavi carja in ustanovi diktaturo pod vodstvom kaknega velikega kneza. Gref Witte je pa odkril zaroto.

Odkar so proglasili na Livskem vojno stanje je dežela popolnoma odtrgana od drugega sveta. Poštne, brzojavne in železniški uslužbenci stavkajo. Posebna okrožnica pozivlja delavstvo na splošno stavko. Zaprte so vse trgovine. Stavkajo tudi izvoščiki, uslužbenci cestnih železnic in delavstvo po plinarnah in elektrarnah. Na deželi vlada popolna anarhija in sta v veliki nevarnosti življenje in premoženje. Ljudsko vstajo podpihujejo pristaši prekuciojske stranke. Upor se širi od juga proti severu. Iz Peterburga poročajo čez Eydkuhnen o položaju: Položaj je tu popolnoma neizpremenjen. Stavka poštinih in brzojavnih uslužbencev traja še izvenjši nekatere kraje, med njimi tudi Peterburg. A tudi v takih krajih pričenjajo stavkajoči uradniki postopati s silo nasproti svojim tovarišem, ki delajo. Poškodujejo in onesnažijo tudi skrinjice za pisma, kakor tudi pis-mene pošiljate. Zastopniki delavskih deputacij in radikalnih strank zbrani v Moskvi so sklenili, da hočejo z vsemi sredstvi preprečiti male stavke, ki bi neugodno vplivale na splošno stavko, na katero se mora delavstvo pripraviti. Iz Peterburga poročajo, da so izmed vseh brzojavnih prog včeraj delovale le sledeče proge: Moskva Reval-Kijev-Novgorod Arhangelsk-Narva. Poslopje brzojavne uprave straži vojaštvo. Pri poštinih upravah je ponehala stavka, včeraj se delale vse sekcije. Poštni promet na jug je še vedno oviran. Državni svet je odobril včeraj zakon o stavkah.

„Daily Telegraph“ priobčuje razgovor svojega poročevalca z Wittejem, ki je izjavil, da so lahko lastniki ruskih papirjev popolnoma brez skrbi, ker bo izpolnila Ru-

sija vse obveznosti nasproti njim. Izjavil je nadalje, da hoče vztrajati na svojem mestu, ker je dovolj mečan, da izpolni svoje dolžnosti. Da znižajo državne izdatke, so predlagali, da izstopi iz državnega sveta 37, iz vojnega sveta pa 23 članov. „Vladni vestnik“ poroča, da predlože v kratkem carju novi brambeni zakon. „Times“ poročajo, da so zelo razburjeni rezervisti v Odesi, ki tvorijo večino posadke. Zahtevajo, da jih takoj odpuste in jim izplačajo po 10 funtov.

London, 14. dec. Bivši poljski jetnik v Petropavlovsku je izdal grozen popis muk, ki jih trpe jetniki v tej ječi.

Berolin, 14. dec. Admiral Dubasov je imenovan za moskovskega gubernatorja.

Ogrska kriza.

Budimpešta. Neodvisna stranka je sklenila protestirati proti odgodenju drž. zbora 19. t. m. in izreči Fejervaryju nezaupnico. Fejervaryjev kabinet bo baje še nekaj mesecev na vladi.

Cesar je naročil Fejervaryju, da pride 19. t. m. z ostalimi ministri v zbornico, kar je tudi obljubil. Zakonski načrt o splošni veljavni pravici in utemeljeval sta že natisnjeni in ju v kratkem objavijo. Dasi Rumuni zanikujejo načrte proti Mažarom, se vseeno še vedno trdi, da je gibanje že v mnogih krajih nevarno. Minister za notranje stvari je zahteval, da mu poročajo podžupani o položaju tekom petih dni. Vlada je odposlala v pomirjenje vojaštvo in sicer sta odpetovali v ta namen dve stotajski 33. pešpolka in 45 koloških orožnikov je pomnožilo orožništvo v Offenburgu in Topanfalvi.

Upor proti Mažarom.

Budimpešta. „Magyarorszag“ poroča iz Kološvara: Rumuni, ki prebivajo v vaseh v Topanfalvijskih gorah, so oborožili ter požigajo mažarske vasi, tako da mora prebivalstvo bežati. Podobni odnošaji vladajo baje v okraju Aburdanya in Offenbanya. Mažarski prebivalci se preskrbujejo z orožjem. Prebivalci v Aranyosu in Gyeresu so pri neki trgovini z orožjem v Kološvaru naročili 500 pušk in 50 000 patron. Naročila prihajajo tudi iz drugih krajev, tako da nimajo prodajalci dovolj orožja na razpolago.

Češka adresa kralju Petru.

Slavnosti, ki se je vršila ob priliki proglazenja polnoletnosti srbskega prestolonaslednika so se udeležili, kakor poroča belgrajski „Trgovinski glasnik“, tudi češki ekonomski, obrtniki in industrijci. „Eksportno društvo“ za Češko, Moravsko in Slezijo je odposlalo k slavnosti deputacijo, ki je podala kralju Petru addresso v krasni vezbi. Praška ilustravana „Zlata Praha“ označuje vezbo adrese kot umetniško delo češkega knjigovezništva.

Gibanje za konstitucijo na Turškem.

Ruska revolucija deluje tudi na svoje sosednje države. Tako se v najnovejšem času epaža v Perziji gibanje za konstitucijo, ki ima mnogo pristašev med kmečkimi sloji; tudi v Turški sami se čimdalje širijo glasovi za ustavno vlado. Turška vlada uduši gotovo tako gibanje v javnosti, ali ne bo jej možno, da je povsem zatré, ker je na Turškem mnogo visokih dostojanstvenikov, ki si želijo ustavne vlade.

Boj med Perzi in Turki.

„Standard“ poroča, da je vdrl 5000 Perzov na turško ozemlje in napadlo turške čete, ki se jih poslali nasproti njim. Izid boja še ni znan.

Nesporazumljenje med Japonsko in Kitajsko.

Iz Tokia dohaja poročilo, da so Japanci v skrbeh, ker se tolike časa ne končajo pekinška prganja med Komuro in kitajsko vlado. Boje se, da Komura ne bo dosegel uspehov.

Francoski vojaki — ljudozroci.

Pariz. V francoskem Kongru je zopet kolenijski škandal. Vojaki so ubijali domačine in jedli trupla.

Nove težave s Turčijo.

„Times“ poroča, da so nastale nove težave pri pogajanjih velelasti s Turčijo. Dunajska „Allg. Zeitung“ pa poroča, da je vzrok počasne rešitve pogajanj med velelastmi in Turčijo, ker se velelasti ne morejo ozirati na zahteve Turčije, ker so stavljene prespšno in nejasne. Velelasti bi bile voljne odobriti ponudbo Turčije, da se pokrijejo vojaški izdatki iz dohodkov treh makedonskih vilajetov, če bi seveda Turčija dala velelastim gotovo jamstvo in vpogled v upravo. Mednarodno brodevje iz turških voda ne odplove toliko časa, dokler se Turčija popolnoma uda.

Nemški državni zbor

je odobril včeraj začasno trgovinsko pogodbo z Angleško in trg. pogodbo z Bolgarijo v tretjem branju. Socialno demokratski voditelj Bebel je trdil nate v svojem govoru, da so gospodarji bolj združeni kakor delavci. Priporočal je Nemčiji zvezo z Angleško. Rekel je, če bi živel še Bismark, ne bil bi potoval cesar v Maroko, ali bi pa šel Bismark sam. Nemčija je dala znamenje drugim državam za pomnožitev armade. Ostro je odgovarjal Bülow, ki je očital soo. demokraciji, da deluje vedoma proti koristim države, da pospešuje mednarodne soc. demokratske načrte. Svaril je soo. demokracijo, naj ne preide od besed na dejanja, ker potem bo videla, kaj bo sledilo.

Nameravani napad na Solun?

„Köln Ztg.“ poroča, da je baje turška policija odkrila nov nameravani napad bolgarskih vstajev na Solun. Iz Sofije se pa poroča, da so tam našli celo nekaj bomb. Ljudstvo je silno razburjeno, posebno ker je vojska proti Bolgarem silno verjetna. Solunski uradi se ukrenili vse potrebno, da se preprečijo nemiri, ki bi v sedanjih razmerah imeli zle posledice, posebne mednarodne zapletljaj.

Prof. Massaryk obtožen.

Poroča se, da je prof. Massaryk obtožen, in sicer po § 65 k. z. zaradi hudodelstva kalenja javnega miru. Obtožba se je dvignila proti njemu na ovadbo ruskega poslanstva radi govora, ki ga je imel Massaryk že 12. septembra na nekem delavskem shodu. Danes epoldne smo dobili poročilo, da je državno pravdnistvo obtožnico proti prof. Massaryku umaknilo.

100 rusinskih shodov.

L v o v. V Galiciji se je vršilo nad 100 rusinskih shodov, ki so brzojavili Gautschu, naj se Rusinov pri volivni reformi ne prikrajša.

Dnevne novice.

Tiskarniško delo v Ljubljani se zopet razvija v normalnem tiru. Delodajalci in stavci so se pogodili. Cenjene gg. naročnike „Slovenca“ in dopisnike presimo, naj še nekoliko potrpe, da radi velikih zastankov pride vse na vrsto. „Katoliška tiskarna“ istotake prosi vse svoje gg. odjemalce blagohotnega potrpljenja. „Bogoljub“ more iziti še le v ponedeljek ozir. v torek, „Naša moč“ izide iz istih vzrokov še le prihodnji teden skupne v dvojnem obsegu.

Kongrua. Proračunski odsek je na predlog poslanca Henzla sklenil, da pride kot prva točka po parlamentarnih počitnicah v drž. zboru na dnevni red: rešitev kongrua.

Nadvojvoda Oton je nevarno bolan. Prepeljali so ga na Dunaj, kjer se je že drugič moral podvreči operaciji. Bolezen se mu je ponovila te pot okoli vratu. Pretekli ponedeljek je bil operiran na vratu, a po hipnem zboljšanju se je nadvojvodovo zdravstveno stanje take poslabšalo, da se silne boje zanj. Danes se nam brzejavlja z Dunaja, da se je nadvojvodi bolezen opoludne pobiljšala.

Umrl je v Celovcu stolni dekan Karol Elsler, star 62 let. Na desnem palcu si je po nesreči zastrupil kri in umrl po tridnevni bolezni.

Iz Podbrezj. Prihodnje leto bo preteklo 404 leta, odkar obstoja naša župnija. Leta 1502. je dal neki duhoven iz Kranja, imenoma Martiniz, dve njivi v Srednji vasi iste župnije cerkvi sv. Jakoba in podružnici sv. Benedikta na Taboru. Z dohodki teh njiv naj bi se popravili cerkvi in

preživel nastavljen duhoven. Tako listina v župnijskem arhivu. Ali je bila župnija že poprej, sa ne da določiti. Ista je bila obsežna in je imela pod okriljem vse sedanje manjše župnije v okolici. — Že leto dni smo brez organista. Naj bi se stvar že enkrat uredila!

— Znižanje tarifa za izredne časniške priloge. C. kr. trg. ministrstva je z razglasom z dne 29. marca 1905 drž. zak. št. 68 znižalo tarife za izredne časniške priloge, da s tem olajša razširjenje reklamnih oglasov. Poština za take časniške priloge znaša za vsako prilogo v teži 10 gramov 1—3 vinarja, za vsako prilogo nad 10—20 gramov 2—3 vin. in za priloge teške nad 20—30 gramov 1 vin. Stevilo izrednih časniških prilog se je sicer od tedaj, ko je stopila v veljavo nova tarifa zvišalo, vendar ni dvoma, da se trgovstvo tega reklamnega sredstva, ki je izredno poceni še veliko premalo poslužuje. Razlagati bo to pač tako, da je nova tarifa še vedno premalo znana v krogih interesentov. Zategadelj opozarjame iznova nanjo.

— Umrl je v Trstu trgovec in asesor o. kr. pom. vlade Josip Miklavčič. — Umrl je državni poslanec Mosdorfer.

— Zasedanje hrvaškega sabora je odgodeno do 15. jan.

— Umetniška razstava v Sofiji. Mlada bolgarska slikarja Aleksander Božinov in P. Morezov sta v sofijski mestni hiši priredila razstavo svojih del. Listi dela mladih umetnikov hvalijo z izredno toplostjo.

— Atlant historičnega razvoja Hrvaške izda začetkom l. 1906. dr. S r k u l j. Cena mu bo 4 K in na platnu 5 K 50 v.

— Svojo mater je hotel umoriti Andrej Erž-n iz Kroke. Grozil ji je, da jo ubije, in sicer, da bo trpela še več, da ji bo pelagoma poplul tudi lase. Eržen je znan silovitež. Orožniki so ga odvedli v zapor.

— Ogenj. Dne 13. t. m. se je užgalo v dimniku posestnice Fani Smukavec v Kropi. Domača požarna bramba je pa udušila ogenj, da se ni razširil na sosedna poslepa. Nevarnost pa je bila velikanska, ker je bil dimnik lesen in sajast in poslopja v bližini tudi lesena. Ko bi se to zgodilo ponoči, bi bila velikanska nesreča skore neizogibna.

— Oljke na otoku Cresu so dobro obrodile. Do 400 kvintalov jih prineso vsak dan v mesto. Manjka odjemalcev, zato se plačuje olje prve vrste, ki je bilo prej hektoliter po 100 K, samo po 80 K; komaj zmaščeno olje se plačuje hektoliter po 50 K.

— Čudni ribji lov. Pri Zadru so vjeli delfina, ki je dolg poltretji meter in kolomba, katerega rep tehtal 106 kg in ga pošljejo v Trst, da dobe zanj nagrado od morskega urada.

— Utonila je z železom naložena ladja pri Zadru. Rešil se je en sam mornar. Ladjo, ki je bila 40 metrov globoko na dnu, so dvignili.

— Legino šolo v okolici Kormina so fantje iz okolice „napadli“ in pobili vse šipe.

— Smrt na samem. V vasi Petroj pri Pulju so našli v gozdu mrtvega 35letnega pastirja Vučevića. Revez je belehal na božjasti, ki ga je samega ponoči v gozdni samoti napadla.

— Nov hrvaški list za mladino „Mladi Istran“ bo prišel izdajati nadučitelj gospod Josip A. Kraljič v Malem Lošnju.

— Defraudacija pri vladi v Zagrebu. V Zagrebu je bil te dni obsojen ravnatelj pomožnih uradov pri deželni vladi, J a k o v K a r a t u r o v i č, ki je poneveril okoli 10 000 kron eraričnega denarja na tri leta, njegov sokrivec Milan P i n t e r pa na eno leto ječe.

— Boj med cigani. V neki vasi pri Bujah je napadla v noči 13. t. mes. sedemnajst glav broječa ciganska tolpa Levakovič sebi sovražno cigansko tolpo Hudorovič, ki je štela 13 glav. Boj se je vršil s sekirami in cepci. Ubit je en star Hudorovič, več Hudorovičev pa je težko ranjenih. Deset ciganov se zaprli.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela dne 6. decembra 1905 svojo 166. vodstveno sejo. Po običajnem prvomestniškem pozdravu se je razpravljalo o prevzetju neke šole na Koroškem, kakor tudi o nameravani šentjakobski šoli v Rožu na Koroškem. Potem se je sprejel načrt deloiti o preskrbninskih užitkih družbinih posvetnih učiteljev, učiteljic ter otroških vrtnaric. Tudi se je sklenilo v jedni prihodnjih sej regulirati dejavnostne prejemke otroških vrtnaric, nakar se določi dan, s katerim stopi statut o preskrbninskem zakladu v veljavo.

— Združena hrvaška in srbska opozicija. Izvrševalni odbor združene hrvaške in srbske opozicije, v katerem so zastopane hrvaška stranka prava,

hrvaška napredna stranka, srbska narodna radikalna stranka, socialno demokratska stranka in „izvan stranaka“ dr. Franko Potonjak je izdal skupni oklic na narod, v katerem razlaga svoj namen: „dosego narodne svobode in pravice najširših slojev ljudstva“. Zgoraj imenovane stranke izjavljajo, da bodo pri volitvah in v saboru skupno nastopale. — Kakor vidimo, v tej združitvi ni ene najmočnejših hrvaških strank hrvaške čiste stranke prava in tudi ne somišljenikov „Hrvatstva“.

— Linhartova rojstna hiša. Iz Radovljice se nam piše: Vencoslav zakonski sin Ludovika Linhart-a (oivis Eybentschetzl ex Meravia) se je po prisegi v škofjski kancelij, da je samskega stanu, dne 27. maja 1751 poročil z nevesto Terezijo Kunstel, Radoljčanke, vdovo po Jožefu Mertelnu, prefektu turnske grajščine. Terezija je umrla 40 let stara dne 25. aprila 1766 in oženil se je Vencoslav v drugo dne 8. junija 1767 z Ljubljanko Nežo Kapussovo. Iz prvega zakona so štirje otroci: Tomaž Anton, Francišek Serafiaski, Ana Marija in Franc Jožef; iz drugega zakona: Franc Ksaver, Marija Regina, Marija in Vincencij Fereri. Pisava priimka je različna. Pri dramatikuro in zgodovinarju Tomažu Antonu rojenem dne 11. decembra 1756 je Leonhorht, pri drugih Lionhord, Lienhardt, Lienhard. Poročna knjiga pri očetu pa ima Linhart. „Slovenec“ je sprožil misel, da bi se Tomažu Antonu Linhartu vzdala spom. plošča v njegove rojstno hišo. Katera pa je rojstna hiša? H šnih števil v matici do meseca oktobra 1770 ni. Ker je pa oče Vencoslav vpisan pri vseh otrocih kot meščan in ker je pri hčeri Mariji rojeni dne 26. novembra 1771 in pri sinu Vincenciju Fereriju rojenem dne 26. novembra 1772 in pri Janezu Linhartu (starem 23 let, katerega pa ni v tukajšnji rojstni knjigi) umrlem dne 23. februarja 1784, zapisana hišna številka 1, kaže, da je bil Vencoslav Linhart posestnik sedajne Bulovčeve hiše, da je bil pisatelj Tomaž Anton Linhart rojen v tej hiši. Naj bi se tedaj v to hišo vzdala speminska plošča. „Pisateljsko društvo“ se bo gotovo lotilo stvari.

— Zabavni klub v Radovljici priredi v soboto, 16. decembra 1905, ob 8. uri zvečer Linhartove slavnosti v poslopju „Stare šole“. Spored: 1. Slavnostni nagovor. 2. Županova Mičika s predigro. (Veseloigra v dveh dejanjih, spisal A. Linhart.) — Vstopnina za nečlane 1 K. O d b o r.

— Mornariška vest. Načelnik predstvene pisarne v vojnem ministrstvu, mornariška sekoija, kontreadmiral Anton Hans, je stopil v pokoj. Cesar mu je ob tej priliki podelil viteški križec Leopoldovega reda.

— Grof Khuen Hedervary duševno obolel? Ta vest se širi po Zagrebu. Že prej je grof imel močne nervozne napadaje, da je po več mesecev moral bivati izven Hrvaške. Če je takrat kak list prinesel vest o njegovi bolezni, je bil zaplenjen. Sedaj se po Zagrebu trdi, da je grof nevarno duševno obolel.

— Tragedija. Iz Beljaka poročajo: Tu je pred dnevi ustrelil nek Bruno Herzel Rozo Laurenzi in sebe. Sestra Roze Laurenzi, Elza, ki je za nujino razmerje vedela, je včeraj vsled žalosti zblaznela.

— Najdeni mrtvec. Iz Dobovca se nam piše: Včeraj je našel posestnik Kamnikar, ki je iskal trte, v rebri neznanega mrtvega moža v beljši obleki, besega, brez pokrivala; suknjič ima čez glavo pokrit.

— Iz Aleksandrije. P. Norbert Razzoli, provincijal manjših bratov v Flerenciji je imenovan za kustoza Sv. dežele. — Katarina Deminko iz Bilj, stara 72 let je umrla 5. t. m. v Aleksandriji.

Hrvaški sabor je edebri v tretjem branju interkonfesionalni zakon. Včeraj je rešil sabor še nekaj manjših predlog, nakar odgodiio zasedanje do 15. januarja.

— Mleko se bode v Celovcu s 1. januarjem 1906 zapet po stari ceni prodajalo, to je liter po 20 vinarjev.

Stajerske novice.

š Nemški napori. Poslanci P o m e r, W a s t i a n in tovariši so interpelirali voditelja trgovinskega ministrstva zaradi tega, ker baje hoče poštno ravnateljstvo v Gradcu nastaviti na Spod. Stajerskem za revizorja Slovenca Vrbnjaka, na njegove sedanje mesto na Zg. Koroškem bi pa odšel dosednji nemški komisar. Ko so Slovenca Vrbnjaka predstavili na Zgor. Koroško, so se Nemci hudovali, češ, Slovenec pride med Nemce, sedaj pa, ko hoče ravnateljstvo Slovenca iz Nemcev nastaviti med Slovence in Nemce iz Slovencev med Nemce, so pa zopet hudi. Kdo vam bo ustregel, sitneži!

š Poizkušen samoumor. Ana Mikš e, 22letna natakariča, je v Mariboru skočila dne 12. t. m. v Drave. Neki delavec je skočil za nje in jo rešil. A rešene dekle se ni zahvalilo rešitelju, ampak je

bilo nevoljno in je brez besede odšlo. Vzrok čina ni znan.

š Nagloma umrl je v Celju stud. iur. F r i c W a m b r e c h t s a m e r. Zadel ga je srčna kap.

š Umrl je v Cretnici vrl narodnjak mizar g. K u r a i k.

š Premog. Na več krajih kozjanskega okraja so zasledili p r e m o g, katerega prav skrbno iščejo.

š Promocija. Danes je bil promoviran v Gradcu doktorjem prava g. Franc Strelec, notarski kandidat v Mariboru, ki je napravil mineli teden tudi doktorski izpit.

š Iz Drave se potegnili utopljenko J o z e f o S u s l, pesestnikovo hčer iz Kelenpaha.

š Samoumor nadsvetnika. Na graškem Gradu se je radi neozdravljive bolezni ustrelil umirovljeni nadsvetnik Roman Levičnik iz Sarajeva.

š Neroden begunec. Mesarski pomočnik Avguštin Mušter, rojen v St. Jurju na Pesnici se je hotel odtegniti vojaščini in je pobegnil. Zasledovali so ga tudi radi tatvine. A ne bili bi ga še dobili, ko bi ne bil pisal v svojo domačo občino, naj mu dokumente pošljejo v Maishofen. Tam so ga prijeli.

š Šoštanjke občinske volitve za 2. in 1. razred se vrš ob 4. uri popoldne dne 18. t. m. Nemci pravijo, da gotovo zmagajo. Morda pa je to ve-dar le račun, čez katerega utegnejo napraviti velik križ slovenski volivci. Može na krov! Naj ne bo med Slovenci izdajalcev!

š Zopet Bratuša. 18letna Ivana Bratuša, znana še izza znamenite sodne obravnave, pri kateri je njen oče priznal, da je svojo lastno hčer umoril, spekel in snedel, daje zopet opravila štajerskim sediščem. Dekle vedno bolj propada. Bila je že kaznovana radi vlačugarstva in je bila pred kratkim obsojena radi tatvine na prisilno delo.

š Ponesrečen železniški duvaj. V neči na 9. t. m. je bil pri premikanju nekega tovornega vlaka v Trbovljah povožen čuvaj Franc L a k n e r. Odrezati so mu morali desno nogo nad kolenom in ga prepeljati v deželno bolnišnico v Ljubljano.

š Anastazija Grūna bodo slavili graški Nemci dne 6. aprila 1906, t. j. ob 100letnem rojstnem njegovem dnevu. Nemci obljubujejo, da bo slavnost taka, kakoršna se spodobi prirediti mestu Gradcu. Slavnostni govor bo imel državni in deželni poslanec, pisatelj in študent W a s t i a n.

š Uboj. V celjski okolici je fant J. Puderger vsled ljubosumnosti ubil delavca Janeza Faktorja, ko se je le-ta sprehajal v družbi svoje zaročenke.

Ljubljanske novice.

Ij **Gledališko predstavo** priredi „Katol. društvo rokodelskih pomočnikov“ v nedeljo 17. decembra 1905 v svojem domu, Komenskega ulice 12, točno ob 6. uri zvečer. Spored: 1. H. Volarič: „Colničk“, osmospev. 2. „Carostrelec“. Ljudska igra v štirih dejanjih. — Nemški priredil G. Nivelor. Poslovenil „g. I. dejanje „V slabi družbi“. II. dejanje „Na domu“. III. dejanje „V volčji jami“. IV. dejanje „Strelna izkušnja“. 3. Stritar: „Orest“, dramatični prizor, igra gosp. Jožko. 4. A. Sachs: „Vrnitev“, četverspev s tenor-selo, poje g. Fr. Globelnik. 5. „Ogljara“. Ljudska igra v 5 delih s petjem. Spisal J. Altmann. — Vstopnina: 1.—3. vrsta 40 kr., 3.—6. vrsta 30 kr., 6.—10. 20 kr. Stojišče 10 kr. — K obilni udeležbi vabi uljudne o d b o r.

Ij **Društvo davčnih uradnikov** je imelo preteklo nedeljo dopoldne ob 10. uri svoj občni zbor v mali dvorani „Uniona“. Zborovanje otvoril predsednik g. davkar Ravnihar s pozdravom na navzoče in „Slava“ klici na cesarja. Društvo se je posebno potegovalo za 2 stvari: za znižanje službene dobe na 35 let in pa za uvrstitev aktivitetne deklade v pokojnino. Doslej je bil trud skoro brezuspešen, le glede druge točke je nekaj upanja. Državnim poslancem so se pretekli mesec poslale tiskane spomenice o zahtevah. Državno uradništvo je silno razburjeno. Za vse se več stori ko za najlojalnejše sloje prebivalstva, za državno uradništvo. Vedno se izgovarjajo, da ni denarja, a takoj ga je dovolj, ko se gre za topove. V slogi je moč. Mnogo je še kolegov ki niso člani našega društva, ki ne vedo, da je danes, ko je vse delavstvo organizirano, tudi nam treba organizacije. Delajmo, da bomo vsi organizirani! Tajnik g. kontrolor A h l i n poroča o društenem delovanju: sej je bil troje, dve v Ljubljani, ena pa v Kamniku. Društvo je dobilo 85 pisem, dopisovale je posebno s bratskim graškim društvom, stavilo več nasvetov pri fin. direkciji. Poročilo g. blagajnika izkazuje dohodkov 520 K, stroškov 363 K, članov je bilo letos 88, ki so plačevali po 6 K članarine. Proračun za prihodnje leto izkazuje 540 K stroškov in 602

K. pekritja. Revizor g. kontrolor Debelak predlaga absolutni odboru. Za prihodnja leta se za revizorja izvoliti g. kontrolor Debelak in adjunkt Adamič. Sklenilo se nadalje, da ostane tudi letos 6 K. — G. Križman omenja, da se je društvo deslet bolj brigalo za splošne uradniške interese. Naj bi se nekoliko bolj zanimalo za domače razmere. Manipulanti uradniki pri sodnih in Kranjskem se v mnogo boljših razmerah ko pa davčni uradniki. Ti so za polovico nazaj. Društvo se pa za to ni brigalo. Predlaga, naj se napravi peticijska komisija za boljše avansman. Predlog je bil sprejet z dodatkom g. Debelaka, naj se obenem prileži tudi izkaz, kako bolji pa stoji gmočno koroški davčni uradniki. Slednjič se g. Novak zahvali odboru za delovanje in predlaga zapuščeno, ki je bila soglasno sprejeta. Odbor se je konstituiral sledeče: g. Ravnikar Franc, c. kr. davkar v Kamniku, načelnik; Ruda Adolf, c. kr. davkar v Ljubljani, načelnikov namestnik in blagajnik; Ahlin Josip, c. kr. davčni kontrolor v Kamniku, tajnik; Gregorič Franc, c. kr. davkar v Ljubljani, Burger Anton, c. kr. davčni kontrolor v Ljubljani, Mušič Alojzij, c. kr. dav. oficijal v Rudolfovem, Premk Vinko, c. kr. davčni kontrolor v Vrhniki, Demšar Ivan, c. kr. davčni pristav v Litiji, Hruška Aleksander, c. kr. davč. pristav v Ljubljani, Praprotnik Vilko, c. kr. davčni pristav v Ljubljani, odborniki. Nadomestniki neizpremenjeni. Sedež društva: Kamnik. Naslov za denarne pošiljave: Adolf Ruda, c. kr. davkar v Ljubljani, Breg 6.

Ij Redni občni zbor voj. veteranskega društva ljubljanskega, ki se je vršil v nedeljo dopoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“, je bil prav dobro obiskan. Zborovanja se je udeležilo blizu 200 članov. Občni zbor je otvoril društveni načelnik gosp. magistr. koncipist Juraj Mihalič s kratkim nagovorom, pozdravil navzoče ter med drugim dejal: Predno pričnemo z dnevnim redom, spominjati se mi je pa našega najvišjega pokrovitelja, presvetlega cesarja Franca Josipa I. Na to je načelnik omenjal zadeve glede slov. poveljevalnega jezika, o kateri je pojasnil, da sedaj še ni zrela zato in dal besedo računovodji g. Smole-tu. Iz njegovega poročila povzamemo: Društvo je imelo v preteklem letu — 1904 — 4652 K 53 v. dohodkov in 4535 K 52 v. stroškov, tedaj koncem leta 117 K 01 v. prebitka. Premoženje znaša v gotovini 15065 K 93 v. in v inventarju 1226 K — v. Častnih članov je štelo društvo koncem leta 25, rednih 244, k tem jih je med letom pristopilo 109 (skupaj jih je bilo torej 353). Med letom jih je umrlo 9, izstopilo 5, zaradi neplačevanja bilo izbranih 6. Ostalo jih je koncem leta torej 333. Bolniške podpore se je izplačalo 48 članom 1537 K 89 v., 5 članov prepustilo je pripadajočo jim podpore 97 K 18 v. društveni blagajni. Tem se izreka primerna zahvala. Za umrlimi člani: Andrej Jagerak, Lovro Kajzer, Peter Kraševac, Josip Mele, Fran Petič, Matija Trebar, Ivan Učak, Andrej Zajc in Anton Zagar, izplačalo se je 320 K pogrebščine, 36 K za vence, vdevam in sirotam pa 310 K odpravnine. Društvene ustanove povodom 40let. vladanja cesarja Franca Josipa I. so se podelile: ustanova za voj. invalide v znesku 25 K 84 v., vojaškemu invalidu Ivan Ladihu v Trebnjem, ustanova za invalide voj. veteranov v znesku 25 K 84 v. pa ni bila l. 1904. podeljena, dve ustanovi bili sta letos za dobe 3 let razpisani in podeljeni. — Računski zaključek se je odobril. K točki „razneterosti“ je predlagal g. Skof v imenu odbora, da se za udeležitev patriotične slavnosti na Dunaju l. 1908. povodom 60letnice cesarjevega vladanja ustanovi hranilna blagajna. Obč. zbor sprejme ta predlog in sklene ustanovitev. Dalje se imenuje g. Kamerreiter za posebne zasluge za društvo, častnim članem. Na predlog g. Mateliča sklene občni zbor prirediti letos in vsako drugo leto proti primerni vstopnini predpustno veteransko veselico. Slednjič so bili na mesto odstopenih odbornikov voljeni v odbor gg.: Ivan Tome, Alojzij Košak in Franc Jenko; za rač. preglednike pa gg.: Avg. Burger, Iv. Jeglič in Iv. Dachs. Na to je načelnik se zahvalil za udeležbo ter z „živio“-klicem na cesarja, kateremu so se navzoči odzvali, zaključil zborovanje.

Ij Slovensko gledališče. Iz pisarne „Dramatičnega društva“ se nam javlja: V soboto, dne 16. decembra se ponavlja opereta „Cigan baron“. Vlogo ciganke igra gospa Danilova. Prevzela je to vlogo iz prijaznosti v zadnjih urah, ker se je pevki gspđ. Stolzovi zljubilo pasivno rezistirati. Prihodnji teden dne 19. in 20. decembra pride na vrsto noviteta „Carjev sel“.

Ij Mlad berač. 10letni šolski učenec Anton Korošič iz Cernuče, se že sedaj vadi v beračenju. Včeraj je pa bil v mestu

zasaden. V nekem hlevu je z dečkom izgnila tudi srebrna ura. Mladi berač pravi, da ga pošiljajo v mesto beračit starši. Če je resnica se to pač lepi starši.

Ij Preprečen ogenj. Ko je danes zjutraj odprla v Koledvorskih ulicah g. Rovškova svojo trgovino, je bruhnil in nje dim. Ker pa ni opazila ognja, je sumila, da mora goriti v poleg trgovine se držeči trafiki, ki je bila pa še zaprta. Poklicala je domače, ki so trafiko odprli, to je zavalil proti njim dim. Tisti se razni papirji, razglednice in obleke Ker je bil ogenj pravočasno opažen, ni posebnih velike škode. Kako je ogenj nastal še ni znano.

Ij Nesreča na železnici. Železniškemu čuvaju Jožefu Ambrožiču iz Ležed je tovorni vlak zmečkal na levi roki vse prste in ga tudi na glavi močno poškodoval. Danes zjutraj so ga pripeljali v deželno bolnišnico.

Ij Tatu je prepodilo danes zjutraj železniško osebo na južni železnici. Zapazili so nekega moškega, ki se je sumljivo sukal okrog skladišča. Ko je pa videl, da je opažen, jo je naglo odkuril. Najbrže se je hotel pripraviti na Božične praznike.

Ij Pobegnili sta pred nekaj časom iz Ljubljane 19letni Alfonz Jagemann in znani malopridnež Ivan Sturm. Ošla sta v Trst, kjer jih je kmalu tamešnja policija prišla. Sedaj prihajata s „spremstvom“ nazaj v Ljubljano.

Ij Imenovanje v mestni službi. V tajni seji občinskega sveta ljubljanskega je bil g. Ivan Rupnik imenovan magistratnim koncipistom, absolvirani pravnik g. Jančigaj pa konceptnim praktikantom. Razpisana služba drugega mestnega komisarja se za sedaj ni oddala.

Ij Božične počitnice trajajo letos na ljudskih in meščanskih šolah od vštete 23. t. m. do vštete 1. jan. 1906.

Ij Božičnica na mestnih otroških vrtcih se vrši 21. t. m.

Razne stvari.

Najnovejše.

Rohrbachova predilnica z gorela je včeraj zjutraj v Dunajskem Novem mestu. V plamenu je umrl 27letni delavec Janez Zviker, nekega delavca in neko delavko so pa odpeljali težko ranjena v bolnišnico. Težko ranjenih je tudi več gasilcev, število ranjencev še ni popolnoma znano. Zgorelo je 33 500 vreten, vrednih nad milijon kren. Škoda je ogromna. Tovarna, ki je pogorela že l. 1886, je zavarovana. Gasilo je 25 požarnih bramb.

Stavkati so pričeli 14. t. m. tridentinski črkeštavci.

Vlom v grad grofice Lonyay. Iz Budimpešte poročajo 14. dec.: Danes ponoči so vdrlili neznani lopovi v Bodroy Olasy v grad grofice Lonyay, bivše avstrijske prestolonaslednice in vzeli vse dragotine.

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj, 15. decembra. Državni zbor je pričel danes z drugim branjem proračunskega previzorija. Poročevalec Skene je kazal na žalostne parlamentarne razmere. Poslanec Zacek je omenjal, da se žalestnih parlamentarnih razmer krive krivične predprave Nemcev in krivični Schmerlingov volivni red. Kljub žalostnim parlamentarnim razmeram je prepričan, da bo Avstrija zopet vzcvetela in dalje obstajala, ako se vsem narodom daje njihove pravice. Obstoje Avstrije je eksistenčni pogoj Čehov. Biankini je v svojem govoru težil o zanemarjanju Dalmacije od strani vlade. Potem sta govorila še Chocin in Honzky. Debata bo skoro gotovo še danes končana.

Dunaj, 15. decembra. Danes je bil Fejervary dve uri pri cesarju. Odločitve še ni. — Kompromisna pogajanja se baje dalje vrše. Dne 19. t. m. bo baje ogrski državni zbor odgođen do 15. marca. Fejervary se je izjavil, da ostane še na Dunaju in da bo še enkrat od cesarja sprejet v avdijenci. Nekateri budimpeštanski listi trdijo, da je vladar baje pripravljen dati koncesije glede poveljnega jezika.

Gorica, 15. dec. Dva psa sta podrla na cesti 67letne Karoline Rutar, ki je na mestu umrla. Na pošti v Volčah pri Tolminu je ukradenih 2000 do 3000 K.

Trst, 15. dec. Tu je umrl znani knjigar Jurij Dase, star 70 let.

Trident, 15. decembra. Včeraj so tukaj pričeli štrajkati vsi stavci, ker se jim noče povišati plača.

Peterburg, 15. dec. V Varšavi se pripravlja upor puonarjev. V Lublinu je meštvo priredilo manifestacije z rdečo zastavo na čelu. Peterburški častniki so sklenili

ustanoviti zvezo, ki bo izdajala napredni vojaški časopis.

Peterburg, 15. dec. Stavka poštinih in brzajavnih uradnikov tu dalje traja. Iz Moskve se poroča, da se pripravljajo vojaški upor in se vznemirjenje med vojniki vedno bolj širi. V Moskvi stavka 16.000 delavcev. V okolici Moskve se veliki nemiri kmečkega prebivalstva, ki požiga vile in poslopja veleposesestnikov.

Colombo, 15. decembra. Na ruski vojni ladji „Cesarevič“ se je uprlo 400 mornarjev. Poveljništvo je s pomočjo tujega vojaštva spravilo na suho 50 mornarjev ter jih zaprlo do prihoda drugih ruskih ladij. Nato je „Cesarevič“ odplul. — Uporniki se pritožujejo nad napornim delom.

Moskva, 15. decembra. Na železniški progi med Mosko in Kazanom je 15 mož močna vstaška četa imela boj z železniškimi pazniki, ki so se morali umakniti. Četa je oropala 40 železniških voz, potem se pa umaknila, ko so se bližali vojniki.

Tokio, 15. dec. 8200 kitajskih dijakov je sklenilo, da zapusti Tokio in da v Tiencinu ustanovi vseučilišče, na katerem bodo japonski in ameriški profesorji izključeni ter bodo poučevali le ruski, nemški in francoski profesorji. Vsled lahkomišljenega življenja kitajskih dijakov se oblasti izdala neka določila za dijake, ki pa veljajo tudi za japonske dijake. Kljub temu se kitajski dijaki tem določilom nadejo pokoriti. 2000 kitajskih dijakov je že odpotovalo.

Peterburg, 15. decembra. Iz Revala prihaja poročilo, da so uporni vojniki ustrelili generala Vjedomosti in mestnega glavarja.

Peterburg, 15. decembra. Shod veleposesestnikov iz cele Rusije je pozval vlado, naj energično zaduši vedno večje agrarne nemire v sredini Rusije. Vlada je odgovorila, da ima premalo vojaštva na razpolago.

Tiencin, 15. decembra. Med japonsko-kitajsko komisijo je v glavnih točkah dosežene soglasje. Japonska dobi prejšnje ruske ugodnosti na poletku Liatun in tudi nekaj železniških koncesij.

Rim, 15. dec. Že dva dni je strašno deževje v Južni Italiji. Pokrajina pri Kataniji je pod vodo, na nekaterih krajih po 3 metre visoko. Stiri hišice v Francu Orianu, ki so bile od potresa poškodovane, so se pdrle.

Kristijanija, 15. dec. Kronanje novega kralja se bo vršilo 24. junija.

Društva.

Iz Mengša. Naše izobraževalno društvo je v zadnjem času dvakrat javno nastopilo. Priredilo je 26. novembra Sardenkovo igro „Grad in koč“. Nastopile so dekleta iz Rodice in prav lepo vršile svojo nalogo. Zbrane občinstvo je v lepem govoru pozdravil mladenič Iv. Rode. Prvikrat je to pot nastopil novi tamburaški zbor mečan 16 udov pod vodstvom P. Liparja. Hvala gospodu kapelniku, da je v tako kratkem času naučil zbor tri komade. Komichen prizor „Trije godci“ je vsem zelo ugajal. To pot nam je delalo sitnosti glavarstvo, ker n hotelo koj dati dovoljenja. Odpovedal je tudi lastnik dosedanjih prostorov v zadnjem hipu. To nam daje povod, da smo začeli misliti na lastno ognjišče. — Na praznik, 8. dec. je predaval g. L. Smolnikar o načelih soc. demokracije. Vsi so bili z govorom zelo zadovoljni. Pa tudi poslušavcev še ni bilo nikoli toliko, kot sedaj. Govor je pa bil tudi zato pomemben, ker je društvenike vnel, da si sezdajajo lastni „Mengeški dom“. In res je ta govor obrodil lep sad. Takoj so darovali ali obljubili društveniki precejšnje svote: Iv. B 200 K, brata Kompare 40 K, F. Krušič 20 K, I. Rode 20 K. F. Šmon 20 K, F. Skofic 20 K, J. Stopar 20 K, Ig. Gorenc 20 K, drugi pa 55 K, Ručigaj iz Jarš 30 vozov peska. Živel! nasledniki! — Zdi se nam pa, da je od zgoraj sedaj zavel nasproti društvu nekoliko zoprni veter. Po predavanju je prišel orožnik in zahteval natančnih podatkov o govorniku, govoru, poslušalcih itd. Čudno se nam zdi, da je oko pravice tukaj tako zelo pazljivo, ko pa drugod marsikaj ne vidi, ko bi lahko! Sicer pa tudi te ovire društvenega življenja ne bodo zatrle!

Darovi.

Poslano našemu upravništvu. Z družbosv Cirila in Metoda je darovala gdč. Helena Bavdekova

mesto venca na krsto gosp. Jakoba Cuzaka 6 kren.

Za pogorelce v Ratečah je darovala gospa Marijeta Virk 2 K.

— **Osrednja banka čeških hranilnic v Pragi.** Današnji številki našega lista je priložen prospekt, ki se tiče delnic tretje emisije tega zavoda in uprava banke prosi vse one interese, ki slučajno niso sprejeli vpisne priglasilaice, da primo od banke zahtevajo tozadevni prospekt. Kakor se nam javlja, se je zbog raznih tehničnih ovir s subskripcije delnic pričelo šele pred par dnevi; glavna subskripcija se bode izvršila tekom meseca grudna. De sedaj znašaje prijave nad 3000 komadov. Vpisni rok konča dne 31. grudna 1905.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podoba v 24. urah v mm.
14	9. zvoč.	742'4	—0'9	sl. sever	jasno	0'0
15	7. zjutr.	744'9	—5'0	sl. jzah.	"	"
	2. pop.	743'8	3'0	sl. sever	"	"

Srednja včerašnja temp. 1'6°, norm. 1'5°.

2549

Globoko potrjim s srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem pretužno vest, da je Bog vsemogočni poklical v boljše življenje našega iskreno ljubljenega nepozabnega soproga, ozir. očeta, brata, strica, gospoda

Mihaela Kancilija

posestnika in mesarja

ki je danes zjutraj ob pol 6. uri po dolgi, zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 62. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v nedeljo, 17. decembra ob pol 4. uri popoldne v Mengšu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v raznih cerkvah.

V Mengšu, 15. decembra 1905.

Žalujoča rodbina.

Anton Žnideršič,

župnik v Št. Jerneju na Kranjskem, spričuje, da je slabo- in malokrvnim z najboljšim uspehom pri-
2371 poročal 114

železnato vino

G. Piccolija, dvornega založnika
Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani,
Dunajska cesta.
Polliterska steklenica velja 2 K in se vnanja naročila točno izvršujejo.

Strojnik

2514 (mašinst) 8—2
dobro izučen in izkušen, dobi službo pri
Blaz Zabretu v Britovju pri Kranju.
Plača po dogovoru.

Fran Šusteršič, Vižmarje

sprejme takoj v svojo **mehanično delavnico** v stavbanskem mizarstvu dobro izurjene 2536 2—2

pomočnike.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

V soboto 16. dec. zadnji dan razstave:

Bonn

in izlet v krasno dolino Ahr.

Razstavljeno od nedelje 17. do višete sobote 23. dec.:
2546

Prizori iz **Portugala**
mesta in zanimivi kraljevi grad ŠINTRA.

Odpri vsak dan od 9 ure zjutraj do 12. in od 2. ure popoldne do 9. ure.

VSTOPNINA: Eno potovanje 40 vin. Dijaki, otroci in vojniki od navednika nazaj 20 vin. Abonement-karte: 6 potovanj 2 K, 10 potovanj 3 K. Dijaki, društva, otroci in vojniki polovico. — Sole in društva znizane cene!

Proda se iz proste roke
na Nomenju pri Bohinjski Bistrici,
pet minut od nove železniške postaje Nomenj

velika hiša

v kateri se nahaja **gostilna** najbližja kolo-
dvoru, z gospodarskim poslopjem, ledenico,
verando, vrtom in z dvojnim dvoriščem.
Vse v najboljšem stanu ob glavni cesti. K
hiši spada v bližini se nahajajoča

nova žaga.

Istotako 4 gozdi in občinske pravice na
obširnih pašnikih. 2544 3-1

Vse podrobnosti in cena se izve pri
lastniku Antonu Muleju na Nomenju.

Hiši

št. 24 v Florijanskih ulicah in št. 4 v
Hrenovih ulicah se radi preselitve prosto-
voljno pod ugodnimi pogoji **prodati**,
skupno ali pa vsaka posebej.

V prvi se izvršuje **gostilniška obrt** in
pekarija, v zadnji pa **žitna trgovina**. — Pla-
čilo po dogovoru.

Natančnejša pojasnila v pisarni g. dr. A. Kapus,
Marije Terezije cesta št. 1. 2534 3-1

Posestvo

hiš. št. 23 v Spodnji Zadobrovi, ka-
tera obsega **hišo** in gospodarska
poslopja, njive, travnike in gozd s
površjem 14 oralov se prostovoljno
proda. 2541 2-1

Natančnejša pojasnila v pisarni dr. Al-
bina Kapus, odvetnika v Ljubljani, Marije
Terezije cesta št. 2.

Prodajalka

dobro izveščana in zmožna sama voditi tr-
govino z mešanim blagom se **sprejme** takoj
proti dobremu plačilu. Prevzame pa lahko
trgovino na lastni račun.

Ponudbe so staviti: **tvrdki I. Perdan**
v Ljubljani. 2547 1-1

Dimnikarski pomočnik

se **takj s prejme**
pri **Ljudoviku Striclju**, Sv. Petra
cesta št. 36. 2542 1-1

1164 51-29

Samo
6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,
v novi hiši »Kmetijske posojilnice«, nasproti znane go-
stilne pri »Figovu«.

Ign. Hladnik op. 50.

Missa Salve Regina

za mešan zbor z orgljami.

Partitura in 4 glasovi 2 K 40 h, posamni
glas 20 h.

Dobi se v Kat. bukvarni in pri Schwent-
nerju v Ljubljani ter pri skladatelju Novo-
mesto. 2374 5-5

Angleško skladišče oblek. Oroslov Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Sedaj

pred inventuro se pro-
dajajo globoko pod na-
bavno ceno: **jopice** iz
kožuhovine za **dame**,
koljerji, **mufi**, ka-
kor tudi **suknje** iz
kožuhovine, **kožuhi**,
mikado za mesto in
potovanje ter **kape**.

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herr-
mann, Zg. Poljskava.)

je najboljšo, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, ka-
terto ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena
in zanjeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in
781 86 odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi
močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osi-
velih soproj svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja.
Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. **Vasu Petričič-u**.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani,
M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajatelj popusti!

se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce
pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi tr-
govci pod imenom „izvirne Sincerce“. Ker mi
svojih strojev nikdar ne oddajamo takim tr-
govcem, obstoje taki „izvirni Sincerjevi stroji“
k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke
dobitih šivalnih strojev, za katere ne moremo
niti prevzeti kako poročilo, niti doposlati po-
2304 15 samnih delov.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov

2530 3-2 Za gl. 1.95.

1 prekrasno pozlačena precijska ura z verižico,
natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 mo-
derni svilena kravata za gospode, 3 komadi
ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s
ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik)
za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža,
novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1
usnjati možniček za denar, 1 žepni nožek s pri-
pravo, 1 par manjših gumbov, 3 naprsni gumbi,
vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom,
1 par boutonov iz simili briljantov, zelo podobni,
3 šalji predmeti, ki vzbujajo pri mladih in
starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih
za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov,
ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj
s uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja
samo gl. 1.95. Razpošilja proti poštnemu po-
vzetju ali če se denar naprej pošlje.

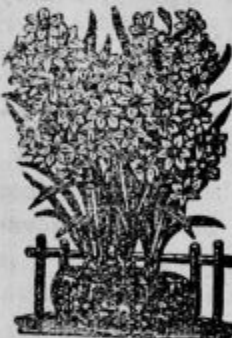
Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka

P. Lust, Krakov št. 565.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Japonske

božične lilije

Ako postavite čebulice v ste-
kleno posodo v sobi, morete opa-
zovati nagel in zanimiv razvoj in
o Božiču imate najlepši cvet. —
Pošiljam po Avstro-Ogrski in Nem-
čiji 4 čebulice s stekl. posodo za
K 2.50, 12 komadov s 3 posod. za
K 7.—, 24 kom. s 6 posod. za 13 K
40 vin., 48 kom. s 12 posod. za
K 25.50. Navod zastoni.

Teofil Ziegler,

Dunaj VI., Mariahilferstrasse 31.
Vvoz redkih cvetl. čebulic in cvetl.
2478 D 2-2

Dva učenca

sprejme v trgovino z mešanim blagom v
Ljubljani. Stanovanje in hrana prosta. —
Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

2521 3-2

Najcenejše in največja
domača
ekspozitna tvrdka.

Urar in trgovec

— H. SUTTNER v Kranju —

Razpošiljanje
švicarskih ur na vse
kraje sveta.

2237 (26-19)

St. 502. Nikleins ta anker remont.
Rokopit trpet no kolese gl.
2.45 enaka iz pravega srebra
gl. 3.95, ista z dvojnatim, 3 sre-
brnim pokrovom gl. 6.50.

priporoča svojo izborni zalogo najfinjših,
natančnih švicarskih ur, kakor najbolj
slovesnih znamk: Safhausen, Omega, Ros-
kopf, Urania itd.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski,
verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d.
najfinjšega izdelka po najnižih cenah.

Dokaz, da je moje blago zares fino in
ceno je to, da ga razpošiljam po vsem
svetu in imam tudi odjemalce urarje in
zlatarje glavnih mest.

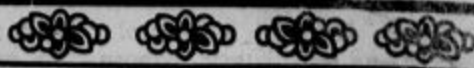
Ravno je izšel najnovejši veliki cenik,
kateri se pošlje zastoni in poštino prosto.

Moške ure 2/3, naravne velikosti!

o o o

St. 505. Prava srebrna cilind-
remont trpežno kolese in z
močnimi pokrovi gl. 4.85, ista
z dobrimi anker-kolesjem
gl. 5.95.

Eričar & Mejač

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 9

priporočata

Kot najbolj praktična darila za

Božič:

obleke za gospode,

vrhne suknje za

gospode, ponočne

suknje za gospode,

kožuhe za gospode,

louske in mestne,

deške obleke vsake

vrste, paleta za dame,

plašče za dame, ko-

stume za dame, ko-

žuhaste boe, dekliško

konfekcijo vsake

vrste.

Zaradi pozne sezone so

cene

zelo znižane.

Ilustrovani ceniki zastoni

in franko. 2469 6-4

Star glasovir

se ceno proda. — Povpraša naj se pod
št. 1200 poste restante, Ljubljana.

2518 2-2

Za prečastito duhovščino

črne dolge duhovniške
suknje po 10, 15 gl.,
najfinejše 20 gl.,

črne hlače po 3, 5 gl.,
najfinejše 7 gl.,

potni kožuhi po 23,
28 gl., najfin. 35 gl.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5.

2535 3-2

Izvrstno praženje kave električnim potom.

Z najpopolnejšo strojno napravo se kavna zrna pražijo popolnoma enakomerno in tako dobiva čist, dobrodišeč, okusen pridelek, ki je prijetnega učinka,
pa ne proizvoda vročine. Posebni način, kako se kava praži, odpravlja vse škodljive tvari, ki so nevarne živcem; tako pražena kava je plemenita pijača, ki pospešuje
prebavljanje in zdravje.

Že en poizkus Vas takoj uveri o izrednih prednostih novega praženja proti zastareli metodi. Za praženje so odlečljiva tale načela:

1. Najpopolnejša naprava za praženje in najpopolnejši tehnični obrat. — 2. Najkrajše preizkušanje vseh kavnih vrst glede čistote in dobrote. — 3. Hitra
prodaja, vestna postrežba z izbranimi vrstami, največji promet z najhujšimi dobičkom.

Prva ljubljanska velika pražarna za kavo

Karol Planinšek

Dunajska cesta
(postaja električne železnice.)